

1889

I. é

S
h
n
m

cz
zel
mi

I. évfolyam. Zenta, 1888. márczius hó 18-án. 12. szám.

HETILAP.

A ZENTAI JÁRÁS ÉS KÖRNYÉKÉNEK KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztő és kiadóhivatal:
SCHVARCZ SÁNDOR
könyvkereskedése,
hová ugy a lap szelle-
mi részét illető közle-
mények, mint az előfi-
zetések és hirdetések
is küldendők.
Kéziratok vissza
nem adatnak.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 2 frt.
Fél évre . . . 1 frt.
Hirdetési díjak:
Egész oldal 8 frt.
Fél . . . 4 frt 50
Negyed . . . 2 frt 50
Bélyegdíj 30 kr.
Többzárú hirdetésnél
megfelelő engedély.
Nyilttér petit
sora 10 kr.

Mezőgazdaságunk bajai.

Volt idő, midőn mezőgazdasággal foglalkozó polgártársaink a szőlészetet- és kertészetet nálunk is tevékenyen művelték, még 18 évvel ezelőtt is a belső földek tetemes részét és majdnem minden szállás környékét gyümölcsösök és szőlőskertek foglalták el; de a gabonatermelés jövedelmezősége és népességünk vagyonban való dúslakodása e sokkal több szorgalmat és munkát igénylő mezőgazdasági ágat lassan-lassan elhanyagolá, félrelökte. Egyik gyümölcsös a másik után engedelmesskedett a fejszének, egyik szőlő a másik után lett áldozata az ásonak, és az eke borozdálta talajon termett a 12 firtos buza, a 8 firtos kukorica kevesebb munkálás, kényelmesebb életmód mellett. Nagy uri tempo móddal mit bibelődjünk mi kertészet-, gyümölcsészet- és borászattal! Az nem nekünk tejben-mézben uszó Kananitáknak való. Hisz bőven ellátnak minket e csekélységekkel jámbor bánáti nimetjeink, szabadkai és ludasi magyarkáink és baranyai vinczelléreink. Hordták is ezek zsákszámra tőlünk a bankót, százezrek vándoroltak el Zentáról e „csekélységek“-ért. — És mindemellert gyarapodtunk, mert volt jó gabnatermésünk, de kiváltképen 12 frton kelő buzánk, 8 frton kelő kukoriczánk.

„Az idők változnak, és mi változunk bennök,” mondja a közmondás. — Hogy e közmondás reánk vonatkozólag igazmondás, azt bátran tagadásba vehetjük. Mert noha már évek óta a drága buzánk 6 frtossá, kukoriczánk 4—5 frtossá vált, mi meg maradtunk a kényelem párnás ágyain, fizetjük a vá-

mot zöldség, főzelék, gyümölcs és bor fejében, a gabnatermelés költségeit alig-alig fedező árból fizetünk 2 firtot egy véka krumpliért, 6—8 firtot egy métermázsza vereshagymáért, drága gyümölcsért, hamisított borért apasztjuk erszényeinket.

És mi ennek a következménye?

Erre a legbiztosabb választ a telekkönyvi birtokivek adják.

Tessék uraim ezekben betekinteni és megfogják győződni, hogy mióta oly megcsontosodott előszere-ttel a hat firtos buzát magát termeljük, kevés birtok maradt teher nélkül, nem a miénk többé apáinktól szerzett földünk, a hitelintézetek terhei alatt nyögnek azok, mert termelésünk nem bírja meg azon költekezést, — mely egyoldalúsága által reánk háramlik.

Változtatnunk kell mezőgazdaságunk egyforma-ságán, tegyük művelésünk ágáivá a több munkával, de nagy haszonnal járó zöldség-, hüvelyesek-, krumpli-, gyümölcs- és szőlőtermelést. Hisz egy láncz föld ily természetmennyel háromszoros munkával bár, de tizszeres jövedelemmel jár és nem fogja azon gondolat arcunkat szégyenpírral elborítani: 70000 katasztrális holdat bíró 23000 földműveléssel foglalkozó lakos a vidék mezőgazdasági természetmennyei beszerzésére van utalva és ennek folytán mindinkább súlyed az elszegényedés lejtőjén.

Tekintsünk körül, tanuljunk a közelebb és távo-labb, a mezőgazdaságot sokoldalulag művelő váro-soktól.

Itt van Szabadka. Gyümölestermelése százezre-
ket jövedelmez és van saját főzelék- és bortermesz-

tése. Kecskemét, Nagykőrös, Fülegháza gyümölcsei, főzeléktermesztményei Páris, Berlin és Varsó piacairól milliókat hoznak az országba. Makóról az ősz óta Hollandiába és Angolországba 120000—egyszázhuszezer métermázsa vereshagymát szállítottak, úgy hogy mázsája 2 frtról 8 frtra emelkedett; tehát majdnem egy millió frt vétetett be hagymáért.

Mindezen városok a mellett a gabnatermelést majdnem csak oly mérvben üzik, mint mi, de a gabna árát nem költik el mezőgazdasági élelmi szerekre. De nem is nehezedik lidérczként birtokiveiken sorvasztó gondokat okozó teher.

A közelmúlt magas gabnaárak következménye lett a tultermelése e cikkeknek, de geográfiai helyzetünk versenyképességünket mindamellett fenntartotta; a védvamos rendszer általánossága azonban mely kivitelünket csaknem megsemmisíté, nem nyújt reményt egyhamar oly árak eléréséhez, melyek a termelést jövedelmezővé tehetnék. Gondoskodnunk kell tehát más városok mintájára egyéb kivitel képes cikkek természetéről, de egyelőre legalább is arról, hogy saját fogyasztásunkra nélkülözhetlen terményeket minmagunk termeljük. És akkor nem vándorol el a szélrózsa minden iránya felé az ugy is sovány jövedelmünk, hanem ezzel terheinket lassan-lassan elenyésztjük.

Fontoljuk meg ez ügyet és belátandjuk nagy

horderejét. Irányadó köreink sokat lendíthetnének rajta, ha „Gazdakör“, „Népkör“ és „Függetlenségi kör“ többet foglalkoznának tagjaik ez irányban való felvilágosításával, mint politikai enunciatiókkal.

Márczius 9-iki közgyűlés.

(Folytatás és vége.)

A nagyméltóságú közoktatási miniszterium az ügyi átirata, hogy a helybeli gymnasiumnál az első osztály túlműtsége miatt a jövő tanévben egy paralel I. osztály nyitások és ehhez szükségét tanerőkről gondoskodtassék, kiadott a tanügyi bizottságnak azzal a megjegyzéssel, miszerint az az ügyet elintézés céljából tanulmányozza és a városi pénztár megterhelését mellőző javaslatot terjesszen a legközelebbi közgyűlés elé. — Lederer Jakab fellebezése az accis-ügyben a belügyminiszterium által elvetetett, minek folytán a közgyűlés a város ügyészét megbizta Bergel Antal accisbérlelővel a f. é. márczius 15-étől 1889. évi december 31-ig szóló accisbérleti szerződés megkötésére, mely szerződés jóváhagyás végett a legközelebbi közgyűlésnek bemutatandó. Tárgyalattól azután főtisztelendő Appel Ede ur kérelme a rom. kath. temető kibővítése és rendezése iránt. Miután a kérelem nagyobb a város tulajdonát képező terület átengedését igényli, a közgyűlés a kérvényt a tanulmányozás és véleményes jelentése céljából a városi mérnöknek kiadni rendelte.

Az ipariskolai bizottság előterjesztése, mely szerint Dr. Kuthy József helyébe az ipariskolai rajzoktatásra Bellér Péter és Tóth Lajos urak alkalmaztattak tudomásul vétetett és részükre a tanítási díj folyóvá tétetett. — Jóváhagyatott a bácsi

A HETI LAP TÁRCZÁJA.

Levél a szerkesztőhöz.

Kedves barátom!

Ama kis közlemény lapod legutóbbi számában a „vidéki hírlapokról“, annyira találó, hogy önkénytelenül eszembe jutott egy-más az amerikai hírlapiradalomról. Az ellentét a mi vidéki hírlapiradalmunk és az ujjvilági között oly éles és a különbség oly nagy, — mint ne mondjak egyebet, — mint amilyen különbség van az ő társadalmuk és a mieink között.

A haladásnak, a népek felvilágosodottságának hévmé-rőjeként a hírlapiradalmat szokás tekinteni. S méltán. Mert a nép, mely annyira felvilágosodott, hogy minden viszonyai között szellemi szükségleteit érzi s kielégíteni törekszik, az természetesen a sajtóhoz, az ujsághoz, — mint legközvetlenebbhez fordul s azt virágoztatja fel.

Ebből magyarázható ki ama majdnem hihetetlen körülmény, hogy ma Amerikában minden 1000 emberre egy hírlap jut. S nálunk — — szinte restellem kimondani — minden 1000-re egy példány. S ez természetes következménye ama rideg közönytnek, mellyel a szellemi termék — lett légyen az hírlap, avagy folyóirat, — a nép közép osztályánál

és különösen vidéken — találkozik. „Ha a szöveg nagy betűkkel nyomatik, akkor panaszkodnak, hogy a betűzetett pénzért kevés a tartalom, ha kis betűk fordulnak elő, akkor unalmas lapos fejűek vagytok.“ szóval oda lyukad ki a zsák, hogy vidéki hírlapirónak nem rózsákon vetettek ágyat, vagy ha vetettek is, biz' ott a töviseket mind felül rakták.

Mi egész másként van ez az új világban!

Ott nincs ház, melyben hírlapot ne olvassanak.

Nálunk az a kérdés, mily politikai vagy társadalmi irányt követ ez, vagy ama lap, aszerint sorakozik mellé az olvasó közönség ama része, mely rokonszenvez a lap elveivel.

Vidéki lapjaink legtöbbje nagyon sovány kilátások mellett indul meg, aztán mint fennebb mondám kűzködik az ugynevezett „közöny“ betegségében s végre — elhal aszkórbán.

Amerikában nem szokás politizálni és nincs is miről. Ott a nép és sajtó sokkal okosabb dolgokkal foglalkozik s azt teszi, mit nagyon helyesen lapod is tesz, foglalkozik azon körnek, melyben mozog, anyagi-, gazdasági- és társadalmi érdekeivel.

A yankee megszokta szerkesztőjét tanácsadójának tekinteni, nem restel hozzá nyílt kérdést intézni, ha tüzlete rosszul megy, hozzá fárad egy kis raffineriáért, ha jól folyik dolga, vele kürtölteti. Olvas reggel, délben, este, ebéd közben, mun-

I. c

S
h
n
m

cz
zel
mi

ármen
a min
tott f
a vár
A kis
közgy
képvi
Buda
haszn
után
rány
bizom
határ
gelte
hold
többs
— A
szüks
iránt
csak
vény
elfog
— K
meg
függ
anny
nek
(har
eluta
Mih
—
ka-
len

irán
lap
nem
gát
lem
any
a f
hír
ter
der
ért
sé
ce
ke
a
le
k
hi
r
A

I. c

S
h
n
m

cz
zel
mi

ármentesítő társulat alsó érdekeltiségének fellebbezése ellen a ministeriumnál Budapesten két tagu bizottság által átnyújtott felvilágosító emlékirat költsége, miután ennek folytán a város tetemes jogtalan hozzájárulási összegtől felmentetett. A kisbirtokosok orsz. földhitelintézetének f. hó 18-án tartandó közgyűlésére Zenta város képviselőjében Szabó László orsz. képviselő ur, és ennek akadályoztatása esetén Csendics Gyula Budapesten lakó földink küldetett ki. — A legelő terület használása tárgyában határozatott, hogy ló után 6 frt, ökör után 8 frt, tehén után 6 frt, birka és sertés után 1 frt, bárány után 50 kr. legelődíj fizetessék, kikötve azonban, hogy bizonyos területre a gazdaközönség érdekeit tekintve a meghatározott számú baromnál több jószág nem fogadható el legeltetésre, egy ökörre ugyanis 1 hold, 3 tehénre vagy lóra 2 hold legelőterület számított, ez ügygyel kapcsolatban szó többséggel legelődíjszedőnek Szeles Gergő választatott meg. — A felsőhegyen építendő templom telkének és az építéshez szükséges téglák előállítására való földterületnek megadása iránti kérvény nem intéztetett el, miután ily adományozást csak 102 tagja a közgyűlési képviselőknek intézheti el törvényszerűen. — Mark János kegydíjaztatása iránti kérvénye elfogadhatott és részére 300 frt évi kegydíj szavaztatott meg. — Kuhn János közs. bíró kérelme 6 heti szabadság iránt megadatott. — Keresztury Gyula kérelme az iránt, hogy felfüggesztése idején vissza tartott fizetése kiutalványoztassék annyiban nyert elintézés, hogy a közgyűlés részére fizetésének felét, 225 frtot ajánlott fel. — Moldvai András és társa, (harangozók) kérelme földjük utáni legelőjutalék kiadásáért elutasított. — Mukus Antal kérelme folytán képezdében lévő Mihály fiának 40 frt segély szavaztatott meg. — Klauz Pál,

Galsa Imre, Német Mátyás és Kecskés Gubik István hajómalmaik forgásba hozatására a földesuri beegyezés megadatott. — Ferenczi Lukács és nejének Ferencz fiuk ápolási költségei miután fiuk már ugyis nagykoru, elengedtetett. — Plavsitéj Andria, Rosenberg Gyula és Biró György tartozása, miután azok fizetés képtelenné váltak, töröltetni határozatott.

Helyi és vidéki hírek.

— **Március 15-ike.** Magyarország szabadságának negyvenedik születés napját méltóságának megfelelőleg f. hó 14-én a nagy nap előestéjén ünnepelte meg a helybeli függetlenségi kör. Az ünnepélyre, melyen más pártállásu egyének is számosan vettek részt, a nagyvendéglő üvegtermébe körülbelől 150-en sereglettek össze, kik áhitattal hallgatták Huszák Nándor ur által hévvel és szónoki művészettel elszavalt Ábrányinak az „ifjusághoz“ címzett alkalomszerű költeményét. Ezt követé Kozics István ügyvéd ur fölolvasása, melylyel a jeles nap méltatását oly szónoki lendülettel ecsetelte, hogy a közönség figelmét teljesen lekötötte. — Reitmann Ferencz ur az ezelőtt 40 évi viszonyainkat a maihoz való összehasonlításával bizonyítá, hogy e hosszú idő nem hozta meg a kellő felvilágosodást, a kellő haladást és reilektálva a helybeli társadalmi viszonyokra, sajnálattal constatálta, hogy ezek jobbra fordultát a város intelligentiájának nem minden tagja mozdítja elő. Nagy hatást idézett elő Horváth Gyula által kitünően elszavalt Petőfi „A hazáról“ című

ka-pihenőben és este a nyugágyon a hirlap oly nélkülözhetlen neki, mint nekünk a pipa és kártya.

S mert nálunk rendszeren bizonyos előre meghatározott irányelvek szerint indul meg egy lap, (te kivételt tettel) a lap létezését az előfizetők számára alapíthatja. Az új világban nem jó ez számításba. A kiadó csakis az iránt tájékozza magát, milyen körülötte a társadalmi élet, az ipar, kereskedelem és ezek forgalma. Ha látja, hogy van elég tér, melyen anyagi érdekeket képviselhet, más szóval, ha bizonyossá lesz a felől, hogy lesz hirdetés elég, megüti a nagy dobót. A hirlap megjelen előfizetők nélkül is.

A fő, hogy a lapot olvassák. Egy csomó jótorku exporter ezen a bajon is segít. Berohanják a város utcáit, minden üzletbe, boltba bedobnak egy példányt, pénzt se kérnek érte, csak úgy megy minden ingyen, két-három hónapig.

Ha az alatt az idő alatt a kiadó oly hirdető közönségre tesz szert, mely összes kiadásait fedezi, akkor egy-két centért példányonként árusítja el a lapot s elfogad előfizetőket is; ha nem, akkor tovább adja ingyen s mindenáron, de a lapnak okvetlenül elterjedtnek, olvasottnak kell lenni, mert a yankkee kitartó és ha egyebet nem is, de tekintélyt nyert, ami pedig elvitázhatlan főkéllék minden hirlap jövőjére nézve.

De hogy a sajtó oly óriási arányokat öltön mint Amerikában, befolyással bir természetesen a szerkesztés mikéntje. A szája ize szerint sehol sem irnak ugy, mint az új világ-

ban. A hirlapíró nemcsak az olvasó közönsége nézeteit, meggyőződését, de gondolatmenetét is törekszik utánozni és megközelíteni és ebbeli eredményükben az amerikai hirlapírók páratlanok.

Pedig — a hirlapírók korántsem írók hivatásból. Nem egyebek ők, mint az üzletemberek legélelmesbjei, kiknek a toll eszköz a meggazdagodásra, s melyet addig forgatnak, míg inyik szerint jövedelmez.

Ha ma ujságírók egy városkában, és holnap azt látják, hogy a szomszédban egy patkó-szeggyár jobban kifizetné magát, eladják a lapot valami tehetséges szabónak és elmennek szegyet gyártani.

Hanem az ilyes változások mit sem vonnak le a szerkesztői érdemből, nymbusból. Ha leteszi a kalapácsot és újból felveszi a tollat megstüvegelik egyaránt s olvassák cikkeiket mint egykor.

Példa erre Greeley Horác nevű emberke. 4 évig kötörő, 4 évig favágó volt, erre farmer lett és farmerből a New-York Herald szerkesztője és szerkesztőből az egyesült köztársaságának elnökjelöltje.

Ezért oly virágzó Amerikában a hirlapirodalom. Bizony bizony „az ujság ugy magától nem csinálódik“ költség és fáradságba kerül az, melyhez meg Neked türelmet és kiválóan kitartást kíván,

barátod
Pollák Sándor.

jeles és alkalomszerű költeménye. — Ugy a szavaltatok valamint előadások nagy tetszésben részesültek. — Azután a közvacsorához ült a társaság. Az asztalfőnél Kozics István ur a függetlenségi kör elnöke foglalt helyet, mellette főtisztelendő Appel Ede plébanos ur és Matkovits József ügyvéd ur, továbbá Tésits Sándor, Flesch József, tisz. Pupák János urak azután Singer Sándor ur és más honoratior. A vacsorát éjfél tájban táncz követte, mely reggelig tartott. Adja az Ég, hogy legközelebbi március 15-dikét nagyobb örömben és egyetértésben ünnepelhessek hazánk és városunk felvirágzására.

— **A zentai iparossegédek** önszegélyző és önképző egyesületének megalakítása tárgyában ma délután 3 órakor a nagyvendéglő üvegtermében tartandó értekezletre kéretnek a t. iparos főnök urak segédekkel a megjelenésre utasítani.

Az ipartestület elnöksége.

* Mihálkovits István ur sajtóügyi feljelentését Magyar Gyula a „Zentai Híradó” szerkesztője ellen f. hó 15-én tárgyalta a budapesti sajtó-esküdtszék hivatalból. A „Zentai Híradó”-ban megjelent „Kabátos gazemberek” című cikksorozatban az esküdtszék Mihálkovits ur ellen becsületsértési vétséget constatálván. — súlyosító körülményül tekintve az incriminált cikkek példátlan „vadságát” — Magyar Gyulát 6 havi fogházra és 400 frt pénzbírságra, valamint a fogházban való élelmezése és a felmerült eljárási költségekre ítélte. Miután Magyar Gyula, mint elítélt kezeset nem tudott állítani, nyomban átadták őt a fogházfelügyelőnek, a ki az elítéltet külön cellába helyezte el.

— **Eljegyzések.** Perlesz Berthold ur, adai kereskedő f. hó 14-én váltott jegyet Hirschenhauser Mór moholi kereskedő szép leányával, Janka k. asszonnyal. — Bergel Ferencz ur, a napokban jegyezte el Pacsér egyik szépét, özv. Schlesen Fanny úrnő leányát, Irmát.

— **Az iparos-tanonczok** bejelentésére vonatkozólag a helybeli ipartestület elnöksége által a következők közlésére kértünk fel: Az ipartörvény 79. §-a értelmében ezen törvény kihirdetése után hat hónap alatt minden iparos tartozik az iparhatóságnál tanonczát a lajstromba vezetés végett bejelenteni és ez alkalmal a fennálló tanszerződés tartalmát is közölni. Az oly tanonczok tehát, kik 1888. évi január hó előtt vétettek fel, az I. fokú iparhatóságnál, illetve ipartestületnél lajstromozás végett bejelentendők. — Az ipartestület megalakítása óta a tanonczok szerződésére ezen hatóság előtt történik. — Minden tanoncz, mindaddig míg tanideje tart, köteles a tanoncziskolába járni és az iskolai bizottság által évenként rendezendő munkakiállításban résztvenni. — A tanviszony megkötése után köteles a mester a szerződés felmutatása mellett tanonczát azonnal az ipariskolába beiratni. Felhivatnak azok, kik az itt felsoroltaknak mindeddig eleget nem tettek, saját érdekükben is ezt megtenni, mert ellen esetben bírsággal fognak sújtatni. Az ipartestület elnöksége.

— **Beküldetett.** Meghívó. A zentai iparos ifjuság közelebb megalakítandó önszegélyző- s önképző egyesületének alapítókéje gyarapítására april hó 2-án, husvét hetfőjén a nagyvendéglő üvegtermében jótékonycélú zártkörű tánczvizigalmat rendez, melyre t. urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj: személyenként 50 kr. családjegy 1 frt

20. Kezdeté 8 órakor Felülfizetések a jótékonycélra köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Mint a meghívó szövegéből látjuk az iparos ifjuság e mulatsággal oly üdvös czélokat kíván elérni, melyek előmozdítását e város minden nemes szépért érzékkel bíró lakosa kötelességének fogja tartani. Örvedetes tudomásul vettük tehát az iparos ifjuság e jóra való és időszerű törekvését.

— **A Tisza jégzajlása** tegnap hajnali 3 órakor kezdődött. A jég megindulása Szegeden vagy 80 fertály fát szakított magával és már 9 óra tájban Zentán láttuk a tutajokat a jégvágóknak neki rohanni. Nagyszerű látványt nyújt a jégzajlás, gyönyörködnek is benne számosan, mert a Tisza partját közönségünk egészen elárasztotta. Ha valamely akadály a jég lefolyását nem tartóztatja, úgy néhány nap múlva megindul a hajók közlekedése.

— **Jótékony rabbi.** A nem rég elhunyt kulai rabbi, Strasser D. L. a kulai kórháznak 50 frtot, Kula Verbász és Cservenka zsidóhitközségek szent egyesületeinek egyenkint 50 frtot hagyományozott végrendeletileg, azonfelül pedig a budapesti talmud-thora egyletre értékes héber könyvtárát hagyta.

— **Baja város törvényhatósági bizottsága** a napokban tartott közgyűlésén elhatározta, hogy 4 osztályú polg. iskolát szervez, évenként egy-egy osztály felállításával. Erre okot szolgáltatott a vallás- és közoktatásügyi miniszterium azon intézkedése, melylyel a Baján jelenleg fennálló kereskedelmi iskolának fönntartását oly szervezet mellett, mint a műlyennel az jelenleg bir — nem engedélyezte, mert az nem felel meg a mostani törvényeknek.

— **A bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat** közgyűlést tartott vasárnap d. e. 9 órakor a megyeház kistermében. Felolvastatott a titkári jelentés, melyet a gyűlés egyhangulag tudomásul vett. Az 1887-ik évi zárszámadások szintén fölolvastattak. Az összes bevétel e szerint a múlt évben 834 frt 74 kr., kiadás 893 frt 19 kr. volt. Összes vagyona volt a társulatnak — beleértve a hátralékos tagdíjakat is — 1142 frt 18 kr. — Az 1888 évre a költség előirányzat 530 frt kiadásban állapították meg, a bevétel 988 frtban irányoztatott elő. — A számvizsgáló bizottság tagjairól Czirfusz Ferencz, Mihályi János és Késmárky Béla választották meg. — Az egyesület tiszteletbeli tagjairól megválasztották: Pesti Frigyes, dr. Szentklárai Jenő és Oltványi Pál. — Czirfusz Ferencz abbéli indítványa, mely szerint megyénk történetének megírására pályázat hirdettesék, elvetették, de kimondotta a gyűlés, hogy a társulat évkönyve számára az ez évben beérkező művek közül a legjobb 6 aranyat, a másodsorban jónak talált 3 aranyat s a harmadsorban jónak talált műdíjcsereget nyer. A felolvasásra bejelentett dolgozatok körül Thim Józsefnek „A szerb vajdaság felállításának megkísérlése a múlt században” című dolgozata vétetett elő első sorban. A fölolvastott igazán becses értekezést általános éljenzéssel fogadta a gyűlés. Majd Dudás Gyulának „Vidékünk a rómaiak korában” című terjedelmesebb, kiváló gondalal irt dolgozata olvastatott föl nagy tetszés mellett. Iványi Istvánnak, megyénk buzgó történésének „Régi térképek” című értekezését szintén tetszéssel fogadta a gyűlés, — melyek után véget ért.

— **A népfelkelők és a vörös kereszt.** A honvédelmi miniszterium legközelebb elrendelte, hogy a népfelkelők kötelekébe másodsorban tartozó és az első osztálynak közül a katonailag ki nem képzettek és 34—37 évesek, a katonai szolgálat alól azon esetre felmentendők, ha kötelezik magukat, hogy háboru esetére a vörös-kereszt egyesületnél díjtalanul, vagy csekély díjazás mellett szolgálatokat vállalnak.

I. c

S
h
n
m

cz
zel
mi

követk
6705,
szerint
mulók
növeke

rét az
gá ne
egy a
kellen

összes
tani.
3475
kos es

nem i
a mag
illető
óta a
lampo
A mu
nevük
hangz
is a k
meg.
említ
geliku
forma

niszte
lülviz
fölm
és ke
dó fe
vizsg
a ma
rint
alapi
selőj

állita
tek k
kode
ban
itéle
5. k
kivé
télte
elit
elite
ban
188
Kit
leg
télte
tize

— **A középiskolai tanulók száma** az idei tanévben a következő: a gymnasiumba 34,749 a reáliskolába pedig 6705, tehát összesen 41,454 tanuló iratkozott. Ezen eredmény szerint az idén először történik meg, hogy a gymnasiumi tanulók száma 151-el fogyott, míg a reáliskolai tanulóké 401-el növekedett.

— **Szabadkán** általánosan elterjedt hit, hogy Ivánka Imrét az I. kerület orsz. képviselőjét Ó felsége főrendházi taggá nevezi ki legközelebb. Ha e hír csakugyan megvalósul, úgy a város az idén háromszor élvezi a képviselőválasztás kellemeit.

— **Az ujonczállítás.** A min. rendelet szerint az idén összesen 39,552 ujonczot és 3955 póttartalékost kell kiállítani. Ebből a tulajdonképi Magyarországra 34,753 ujonc és 3475 póttartalékos, Fiuméra pedig 37 ujonc és 4 póttartalékos esik.

— **A névváltóztatások.** A névmagyarosítás ha mindjárt nem is magyarosítja meg az illetőt, mindenesetre közeledés a magyarosodáshoz, s nyilvános tanuságtétel arról, hogy az illető nemcsak szívből, de névből is magyar kíván lenni. Mióta a belügyminiszterium megkönnyítette, az idegen nevű állampolgárok egyre nagyobb számmal magyarosítják nevüket. A múlt év második felében 534-en változtatták meg vezetéknevüket s ezek közt is csak igen kevesen cserélték fel idegen hangzású nevüket szintén idegen hangzásúval, a mit különben is a belügyminiszter csak a legkivételesebb esetekben enged meg. A névmagyarosítók közt legtöbb a zsidó, így a fent említett 534-ből 325 zsidó, 155 katolikus, aztán kevés evangélikus, még kevesebb görög katolikus, legkevesebb református.

— **A hadkötelesek vasúti szállítása.** A honvédelmi miniszter értesítette az összes törvényhatóságokat, hogy a felülvizsgálatra rendelt hadkötelesek, valamint az ideiglenesen fölmentetni, vagy elbocsátatni kért hadköteleseknek munkakészségük megállapítása céljából felülvizsgálandó férfi rokonai valamint ezeknek hivatalos kísérői a felülvizsgálat székelyére és onnan történő utazásuk alkalmával a magy. kir. államasutakon ezentúl a katonai díjszabás szerint szállíthatnak. Az ezen kedvezmény igénybe vehetésének alapjául szolgáló igazolványok az illető sorozó eljárás tisztviselője által állítandók ki.

— **A halálbüntetések.** A jogt. Közlöny egy kis összeállításban mutatja ki, hány embert ítéltek halálra és végezték ki Magyarországon a büntető kodex életbeléptetése óta. A kodex 1880. szept. 1-én lépett életbe s abban a négy hónapban csak 1 embert ítéltek halálra. Az 1881. évben 11 halálítélet volt, melyből négy kivégzés került ki, kegyelmet nyert 5. kivégzés előtt meghalt 2. — Az 1882. évben elíteltetett 6. kivégeztetett 2. meghalt 1 kegyelmet nyert 3. 1883-ban elíteltetett 8. kivégeztetett 5. kegyelmet nyert 3. — 1884-ben elíteltetett 17. kivégeztetett 7. kegyelmet nyert 10. 1885-ben elíteltetett 13. kivégeztetett 5. kegyelmet nyert 8. — 1886-ban elíteltetett 10. kivégeztetett 1. kegyelmet nyert 9. — Végre 1886-ban elíteltetett 8. kivégeztetett 1. kegyelmet nyert 7. Kiténik ezen adatokból, hogy a halálbüntetés tekintetében a legkedvezőtlenebbek voltak az 1884. és 1885. évek; az elítelték száma e két évben összesen harminczra, a kivégzéseké tizenkettőre megy. Ellenben az 1886. és 1887. évek eredmé-

nye kedvezőnek mondható; a halálítéletekszáma a nyolczvannas évek elején mutatkozott száma süllyedt, kivégzés pedig 1886-ban egy, 1887-ben is egy volt. Ez utóbbi a zala-eger-szegei szerencsétlen statáriális kivégzés. A kivégzések összes száma 7 év alatt huszonöt. Angliában ugyanezen idő alatt kilenczvenkét kivégzés történt.

— **A vadászok tizparancsolata.** 1. Ne löj olyan távolságra, a melynél biztosra nem veheted, hogy találsz! 2. Lövésre mindig megfelelő töltényt használj s bizonytalan lövést ne kockáztass! 3. A leterített vadat kinzás nélkül és vadászhoz illően öld meg! 4. A meglőtt vadat keresd szorgalmasan, míg meg nem találsz! 5. Vadul neki rohanó kutyaikkal soha se vadászz! 6. Nyereséget úgy a vadászatnál, mint kutyáid idomításánál kerüld! 7. A dúvadat se öld kinzással! 8. Csak vadra és kártékony állatokra löj! 9. Fegyvered csak a vadászaton legyen megtöltve! 10. Ugy öltözködjél, hogy szomszédod elől a vadat el ne üzd, és soha se löj, ha nem tudod biztosan, hogy mi van előtted!

— **Czifrusz Ferencz gyógyszerész úr** lapunk 7-ik oldalán levő hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

— **Egy hazai gyógyforrás.** Budapesti levelezőnk a következőket írja: A legjobb és a leghatásosabb gyógyszer mindenesetre az, melyet a természet bocsát a maga öserejében az ember rendelkezésére. Innen van, hogy a természetes ásványvizek használata az orvosi tudománynak napról-napra hasznosabb szolgálatot tesz, de éppen ez oknál fogva rendkívül fontos, hogy ezek, nevezetesen a hashajtó ásványvizek, természetes és elismert forrásból eredjenek. Nem hisszük, hogy volna valaki, aki Loser testvérek budai Rákóczy-késérű vizének gyógyhatását és előnyeit ne ismerné. A bel- és külföld leghíresebb vegyészai és orvosai a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak e víz kitűnő gyógyhatásáról; kiállítás első kiténtetésekkal halmozta el és mind az öt világrészben vannak e víznek főraktárai. A kik e vízzel kísérletet tettek, meggyőződtek arról, hogy gyógyhatásra nézve minden más hasonló vizet felülmul és valamennyi szakférfiu megegyezik abban, a mit Tichborn dr. híres londoni tanár e vízről mondott, hogy „Nem létezik forrás, mely oly nagy mennyiségű ásványi sókat tartalmaz és oly előnyökkel bír, mint a budai Rákóczy-forrás“. Kapcsolatban felemlítjük, hogy e forrás tulajdonosai indítatva érezték magukat az orvosokat és a közönséget figyelmeztetni, hogy némely forrástulajdonos az utolsó időben gyenge ásványvizét a Rákóczy-késérűvizéhez hasonló vignéttákkal akarja forgalomba hozni. Ennek következtében figyelmeztetünk mindenkit, hogy vásárlásnál a „Budai Rákóczy-késérű víz“ feliratra ügyeljen.

— **Miképen lehet nagy tököt nevelni?** Minden tökfajt különösen pedig a nagy dinnye-tököt óriási nagyságra lehet nevelni következő módon: A magot igen korán, február végén vagy márczius elején kell ültetni; e célból hosszukás, 2—3 decziméter széles, jó, kövér, összenőtt gypet vágunk, melynek hossza az ültetendő magmennyiségtől függ. A gypet megfordítva, a fövel lefelé, egy szekrénybe teszszük, melybe éppen bele kell férnie s a mely vizátbocsátó lyukakkal van ellátva. A gyp felső felületén mintegy 5 mély vágást csinálunk végig s 5—5 centiméter távolságban tökmagot teszünk bele hegyével felfelé s a hasítékot finom földdel takarjuk be. Meleg helyre állítva, a tökmag néhány nap alatt

kicsirázik, mire a gyepes melegágyba téve, nedvesen tartjuk s a fiatal növények akkor, a midőn fagyos éjjelektől többé tartani nem kell, 4 centiméterre nőnek. Ekkor minden egyes növényt gyökérzetével együtt a gyepből kivágjuk s a szabadba, frissen trágyázott földbe napos helyre ültetjük. Miu-tán itt jól meggyökereztek, vízzel telt edényt állítunk a növény mellé úgy, hogy az edényből folyton csepegjen lassan víz a gyökerekre. Ily módon állítólag 200—250 fontos tököt lehet nevelni.

— **Az orvosok és a sóborszesz.** Daczára annak a há-tározott ellenszenvnek, melylyel az orvosok mindenféle házi-szer ellen viseltetnek, mégis alig van ház a fővárosban, mely-ben a sóborszesz egyenesen orvosi rendelésre ne volna otthon, mint olyan háziszser, mely csaknem nélkülözhetlen. Hirtelen rosszulétnél, fej- vagy fogfájásnál, náthánál szemgyengesség-nél, szaggatásnál csuzos bántalmaknál, tehát mind oly bajok-nál, melyek a családokban gyakoriak: kitűnő hatással van. Rendkívüli szolgálatot tesz a Brázay-féle sóborszesz különö-sen faluhelyen, vagy ott a hol nem lehet mindjárt orvost kapni és pedig kitűnő szolgálatot azért, mert a legkülönfélébb bajoknál azonnal lehet alkalmazni a hozzá tartozó használati utasítás szerint, melyben pontosan le van írva, hogy mely baj ellen miként kell alkalmazni. E kitűnő háziszser minden na-gyobb fűszerkereskedésben és gyógyszerésznél kapható a hasz-nálati utasítással együtt. Óvakodjunk azonban az utánzatoktól és csak valódi Brázay-féle sóborszeszt fogadjunk el.

— **Milyen földben hajtassunk uborkát?** Az uborka tudvalevőleg minden húmusz-tartalmu tápdus, nem nagyon nehéz földben terem, s azért azt lehetne hinni, hogy az ubor-ka-hajtásnál a földnek nincs olyan nagyon fontos szerepe, a milyen tényleg van. Minden hajtást összevéve, talán egy növény sincs, a mely a földre nézve olyan kényes volna, mint az uborka, írja Nonn János konyhakertész a Kertészeti Lapok-ban. Sovány, vagy nagyon nehéz földben igen silányan növekszik s esenevész, apró gyümölcsöt hoz; könnyű földben sok indát növesztenek, a melyeken kevés gyümölcs terem; kövér, nevezetesen frissen trágyázott földben a gyümölcs megfontosodik és beteges, mint már az uborkalaveken is észre lehet venni, melyek megfehérednek, megfoltosodnak, fehér hólyaghoz hasonlítanak és 8—10 nap alatt egészen átlýuka-sodnak. A beteg növényeket természetesen azonnal kitépni s fiatalabb növényekkel pótolni kell, melyeknek soha sem sza-bad hiányozni. Hogy azonban minél ritkábban, vagy épen egyszer se álljon be az az eset, az uborka hajtathoz meg-felelő földet kell használni, mely különféle alkatrészekből áll. A főfeltétel, hogy minél több növényi alkatrészei legyenek. Én az uborka hajtathoz következő földkeveréket használok legjobb eredménnyel: 1 rész harasztföldet, 1 rész régi, kor-hadt tehénganajt, 1 rész régi iszapot, 1 rész régi korhadt pázsitot, 1 rész durva vízi homokot jól összekeverek s olyan földet kapok, a melyet bátran ajánlhatok mindazoknak, a kik korai uborkát termelnek. A hajtathoz következő ubor-kafajok alkalmasak: 1. Angol királyné, ez igen szép, hosszú uborka finom izzel; 2. Rollisen-féle Telegraph, 60—80 cm. hosszú, fekete-zöld, fehér tövissel; igen jó és dusan termő melegágyi uborka, mely azonban a szabadban való termelés-re is kiválóan alkalmas; 3. Hampel-féle melegágyi uborka, igen hosszú, kemény és finom ízű. Ezekben kívül még több

hajtathoz alkalmas uborka van, de én különösen a fentebbi-ekkel értem el jó eredményeket.

— **A kávé hamisítás.** König tanár a Landw. Ztg. für Westph u. Lippe írja: Az élelmi szerek hamisításának legu-jabb vívmányai közé a kávébab hamisítása tartozik. A hamisi-táshoz kukoriczát használnak. Minthogy utóbbit a természetes állapotában nagyon könnyen meg lehetne a kávétól külön-böztetni, a hamisítás céljából úgy a kávé mint a kukuri-czát megpörkölik és bemázítják. Így összekeverve első pillanatra a hamisítást nem lehet felismerni, mert a pörkölt ku-koricza törmelék-kávéhoz hasonlít. Habár ezt a keverékeket „kávé-pótkeverék” név alatt árulják, látszólag tehát csalás fen nem forog, mégis előfordulnak olyan esetek, mint a na-pokban egyet konstatálhattunk, hogy „valódi Jáva-kávé” névvel és „valódiságáért jót állunk” felirással eladott pörkölt kávéban 46.71% pörkölt kukoricza volt. Ezt a keveréket a valódi hamisítatlan Jáva-kávé árán árulják, Jó lesz tehát a pörkölt kávé vásárlásánál az árut jól megnézni.

— **Rendőri hírek.** A Zentáról Adára vezető utvonalon körülbelől a határnál a Tisza partja olyannyira beomlott, hogy a közlekedés különösen a sötét éjszakák beálltával igen veszélyes. — Tanácsos volna a biztonság érdekében, ha az illető hatóságok ama veszélyes részét az országutnak korláttal lát-tatnák el. — Varga Laci eszedi születésű egyén m. hó 25-26. közötti éjjelen a három rókához címzett esárdában há-romszoros rablógylkosságot követett el. Nevezett jelenleg megyénkben tartózkodik és nyomozása a legerélyesebben fo-ganatosítottatik. — A mult számunkban említett megszökött rab, Szereza Péter a csantavéri csendőrség által elfogott. A vele társaságban szökött Dimitrievics Jován gyilkosság és rablás büntette miatt kötél általi halálra ítélt egyén állítólag megyénkben tartózkodik. Nyomozása folyamatban van.

Garay János összes munkáinak füzetes vállalatából meg-jelentek a 15—19 füzetek. Ezekben a harmadik kötet veszi kezdetét s tartalmazza az „Árpádok” ciklust, továbbá a „Szt. László” című hősköltemény első énekének egy részét. A vál-lalat Mészáros Vilmos kiadásában jelenik meg (Budapest pap-növelde utca 8.) s egyes füzeteknek ára 35 kr.

Volapük nyelvtan. Gyakorlatokkal és példákkal, úgy-szintén szótárral. Dr. Kerckhoff Ágoston Dours complet de volapük című művének 8-ik kiadása után a magyar nyelvre alkalmazta Zsigmond Béla (a zombori artézi kut vállalkozó-mérnöke.) A mű Budapesten a Pallas nyomdájából kerül ki. Ajánljuk a nemzetközi nyelv barátainak figyelmébe. (Ára?)

Gabona piac.

A lefolyt héten a gabnaüzlet némi hullámszásnak volt kitéve, de a hét végével ismét nyugodtabb irányt követett. A kínálat mérsékelte volt ugyan, de a vételkedv is elgyengült.

A lefolyt héten az egyes gabna neműek a következő áron keltek: Buza 6 frt 70. — Árpa 4 ft 50—60. Kész kukorica 5 frt 30—40. Kukoricza tavaszi szállításra 5 frt 30—40. — Zab 4 frt 60—70. frtig.

Szerkesztői üzenet.

„Niobe” urnak Zentán. Verssel, a mit ön versel szépirodalmi cikkeink nem gyarapíthatók. — R. Gy. urnak Ó-Kanizsa. Kikeletre már elkélne. — P. S. Beodra. Egyszer tehát mégis! Csak rajta!

I. e
S
h
n
m
S
czi
zel
mi

Budape
Szabadl
Szabadl
Csantav
Szabad
Baja é
Baja i
Szabad
Szaba
Zombo
Eszék
Villán
Villán
Eszék
Zombo
Szaba

1889

I. c

S
h
n
m
:

cz
ze
mi

Vasuti menetrend.

BUDAPEST—ZIMONYI IRÁNY.

	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5.38	8.—	2.28	9.15*
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	5.—
Szabadkáról indulás lefelé	8.59	1.46	6.18*	6.15
Csantavér érkezés	—	1.46	—	6.42*
	expr.	gyors.	vegy.	szem.
Csantavérről felfelé	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
" indulás	6.10	9.53	2.25	11.22
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL.

	vegy.	szem*
Szabadka indulás	5.45*	2.45
Baja érkezés	8.52	5.02
Baja indulás	6.50*	10.26
Szabadka érkezés	10.—*	12.40

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY.

	vegy.	szem.	vegy.
Szabadka indulás	5.25*	2.10	6.40*
Zombor érkezés	8.05	3.47	9.27*
Eszék "	12.33	6.18	4.21*
Villány "	3.47	—	6.25
	szem.	vegy.	vegy.
Villány indulás	—	1.08	9.20*
Eszék indulás	8.26	3.30	11.20*
Zombor	11.19	8.10*	6.53
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.19

HORGOS—SZABADKAI és HORGOS—SZEGEDI IRÁNY.

	szem. v.	szem. v.	vegy. v.
Horgosról indul	8.40	12.25	9.36*
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	16.36*
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.19

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schvarcz Sándor.

MINDENKI

1200 forintot biztosíthat magának évi jövedelmül törvényesen megengedett sorsjegyek eladása által

Tudakozódások
FUCHS H. váltóházához BUDAPEST,
Dorottya-utca 9. sz. a. intézendők.

CZIRFUSZ FERENCZ

gyógyszertárában a főtéren

kaphatók a következő

különlegességek u. m.

- Hajfestő szerek, szőke, barna, vagy fekete színben.
 - China pomádé, elősegíti a hajnövést és meggátolja a fejkorpa képződést. Egy tégely ára 50 kr.
 - Dr. Spitzerféle arczenőcs. Eltávolít minden foltot az arczról. Egy tégely ára 50 kr. Hozzá szappan 50 kr.
 - Glycerin crème, folyékony, szeplő és májfoltok ellen. Egy üveg ára 1 frt. — **Kocsonyás glycerin crème.** Ára 40 kr.
 - Káli crème, a legjobb arcztisztító szer. Egy üveg ára 1 frt.
 - Párisi hölgyor valódi, fehér és rózsaszínben. Egy doboz ára 50 kr.
 - Valódi kölni-víz Mária Farinától. Egy forintos és 50 krajczáros üvegekben.
 - Dió-olaj, a haj barnítására. Egy üveg ára 50 kr.
 - Arany- és ezüst porok, a haj behintésére. 1 doboz 1 frt.
 - Valódi Mária-celli és Mária-radnai gyomor cseppek. Egy üveg ára 35 kr.
 - Pepsin pastillák, az emésztés elősegítésére. Egy doboz ára 1 frt.
 - Pain expeller, rheumaticus betegségek ellen. 40 kr., 70 kr., és 1 frt 20 kros üvegekben.
 - Tyúkszemirtó. Biztos szer a tyúkszem ellen. Egy üvegnek ára 40 kr.
 - Schäkker kivonat gyomor bajok ellen. Egy üveg 1 frt 25 kr.
- Ezekon kívül még számos különlegességek főraktára.**
Mindenféle női pipere cikkek, szappanok és parfümök, kis és nagy üvegekben.

Virágkedvelők, Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Virágkedvelők,**
 kertészettel és földmiveléssel foglalkozók b. figyelmébe! **Mühle Vilmos ur** b. figyelmébe!
 temesvári

hirneves kertészeti intézete virág- és magkereskedésének
 képviselőjét elvállaltam és általam helyben eredeti jegyzék szerinti árban megrendelhetők:

Divatos- és izléses virág-csokrok, koszorúk és Makart-csokrok, mindenféle virág-, főzelék-, fű-, here- és répamagvak, melyeknek valódiságáért valamint csiraképességükért kezességet vállalok; továbbá virághagymák, disznóvénnyek, pálmák, különleges magas és alacsony rózsafák és

kertészeti cikkek.

Mühle Vilmos ur az általam megrendelt cikkeknek Temesvárról közvetlenül küldi a rendelőknek.

Kívánatra képes árjegyzékkel bárkinek is szolgálhatok.

Virágkedvelők, Tisztelettel **Virágkedvelők,**
 kertészettel **Weber Károly** kertészettel
 és földmiveléssel Zentán, ur-utczában, és földmiveléssel
 foglalkozók Dimitrievits-féle foglalkozók
 b. figyelmébe! emeletes házában. b. figyelmébe!

247. szám.
 1888.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zentai kir. járásbírósa 14418./1887. számú végzése által Turi József javára Ördögh György ellen, 20 frt tőke, ezután 1887. év november hó 19. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 20 frt 02 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felülfoglalt és 340 frt 70 kr-ra becsült 1 zongora, kétféle szobabutor, ágynemű, fehérnemű, kávé edény, boros poharak, ivó pohár, és egyébből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a zentai kir. járásbírósa 1837 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Zentán a városháza udvarán leendő eszközésére 1888-ik év március hó 23-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX.

t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Végül felhívhatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítetetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Zentán, 1888-ik évi martius hó 12-ik napján.

Rácz István,
 kir. bírósági végrehajtó

Bolthelyiség bérbeadás!

Alulírottak a főtéren levő, emeletes házában, a Kossuth-utczai részen levő

kétajtós, bolthelyisége, mészárosnak szükséges jégsekreány, tőkék, fogasok stb. kellékekkel dusan felszerelve mészárszékül, vagy ezen kellékek nélkül bármily más üzletre,

egy vagy több évre azonnal bérbe adatik.

Wuits Pál.

Teljesen leszállított árak!

Van szerencsém tudatni, hogy a „kék csillaghoz” címzett posztó-, selyem-, vászon- és divatáru raktáramat a Mihálkovits-féle házból **Nikolits Milos ur házába helyeztem át.**

Bátorkodom tisztelt vevőim figyelmét fölhívni, hogy **teljesen leszállított áron**

kapható nálam minden szakmámba vágó czikk, u. m. **legújabb szövetek, fekete és színes ternók, crépek, casmérók, finom francia és cosmanosi kartonok és cretonok, mosó parkétók, vászon, oxford, kanavász, zeffir, tirol, selyem és atlasz kendők.**

Főtörökvésem lesz tisztelt vevőimet pontosan kiszolgálni és teljes leszállított árakat szabni.

Tisztelettel **Gutmann Jakab.**

Teljesen leszállított árak!